

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 4. Eusebii Præparatio Evangelica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

specia; tum statum Persecutionis depin-Sæculum IV.
git, laudatque JESU Christi potentiam, A. C. 313.
qui Ecclesiæ suæ, resistentibus, & ringen-
tibus omnibus mundi potestatibus, quo-
tidie incrementa addidit; barbaras na-
tiones ferocitate indomabiles mansuefe-
cit, suumque Imperium ad ultimos orbis
terrarum fines dilatavit. Tanquam mi-
raculum, omnium maximum, atque ha-
cenus inauditum affert, quod ipsi Impe-
ratores verum Deum agnoscant; ex hoc
colligitur hanc orationem ab Eusebio il-
lo tempore dictam, quo Constantini, &
Licinii amicitia adhucdum constabat, de
iis enim Imperatoribus loquitur, qui nu-
per ab impiorum Principum Tyrannide
orbem liberaverant.

§. IV.

Eusebii Præparatio Evangelica.

Circa idem tempus Eusebius magnum VII. hist.
illud opus suum scripsit de præpara- c. 32.
tione, & demonstratione Evangelii, Theo- Eus. præp.
doto inscriptum, quem Episcopum Lao- lib. I. init.
dicenum in Syria, & cuius elogia suæ Historiæ Eusebius immiscet, fuisse cre-
dunt. Est istud opus, corpus Contro-
versiæ integrum, ut contra Paganos, &
Judæos ostendat, Christianos non fide
cœca, & temeraria credulitate Evange-
lium recepisse, sed post examen serium,

A 5 solidis

Sæculum IV. solidis argumentis suisse ipsis persuasum,
A. C. 313. & maturo judicio statuisse, relicta Gen-

tilitatis superstitione, in qua nati, & innutriti fuerant, Doctrinam Hebræorum, rejectis tamen Cæremoniis Judaicis, esse

Præp. l. XV. tenendam. Tractatus de Præparatione init.

materia est pars propositionis prima, & probat ex quibus causis Christiani Græcorum, aliarumque Gentium Doctrinam rejecerint, ut Religionem Hebræorum amplectenterentur; Tractatus de Demonstratione alteram partem probat, quare Christiani, suscepta Hebræorum Doctrina, Legem Moysis non observent, verbo, inter Judæos, & Christianos discrimen ostendit,

Lib. I.

Præparatio dividitur in quindecim libros, quorum sex primis refutatio Paganismi continetur, sequentes novem Doctrinæ Hebræorum excellentiam demonstrant. In ingressu Nationum celebrimarum fabulosam Theologiam, nempe Phœnicum, Ægyptiorum, Græcorum, Romanorumque exponit, & ne falsitatis argui possit, verba propria Scriptorum eorum, Diodori Siculi, Sanchoniathonis, a Philone Byblio citati, Manethonis Ægyptii, Dionysii Halicarnassæi refert. Postquam monstravit, quantum a sana ratione abhorreant hæ fabulæ, quæque exinde sequuntur cæremoniæ superstitionæ, & pudenda Mysteria nempe his fabulis,

L. II.

bulis, tanquam fundamento, superstru- Sæculum IV.
 Æta, Theologiam allegoricam quorum- A. C. 313.
 dam Philosophorum refellit, qui novis- L. III.
 simis temporibus callide sensum Mysti-
 cum fabulis maxime insulsis affingere co-
 nabantur, easque per Physicam explicare. Econtra Eusebius probat, Gentilium
 Theologiam in nullo alio consistere, quam
 in fabulis, sensu litterali acceptis, sicut
 a Poetis propositæ fuerant; & quamvis
 etiam Allegoriae novorum Physicorum
 admitterentur, manere nihilosecius ab-
 surdissimam Idololatriam, cum tamen
 homines sub Deorum, Dearumque no-
 minibus nil nisi Sidera, & Elementa,
 nempe corpora, & materiam adorassent.

Philosophi hi Mystici, quos inter Por- Lib. IV.
 phyrius fama præcellebat, cum vellent c. 5. &c.
 Idololatriam cum sana ratione compo-
 nere, eam subvertebant; Deum statue-
 bant supremum, cui alii Dii minores sub-
 erant, deinde Dæmones boni, & mali,
 & tandem Heroes. Soli Dæmones mali IV. n. 10.
 sacrificiis cruentis deletabantur; hos &c.
 etiam Auctores oraculorum, divinatio-
 num, & omnis Magiæ faciebant. Porro Præparatio
 recentes hi Philosophi, Dæmonum cultui Evangelica.
 renuntiandum docebant, & Deo supremo IV. n. 18.
 serviendum, quem tam altum, & excel- &c.
 sum afferebant, ut omnis cultus externus,
 etiam vocis, ipso esset indignus; hac ra-
 tione omne signum Religionis sensibile

ex

Sæculum IV. ex hominibus aufferebant. Eusebius ma-

A.C. 313.

ximam vim in refellendis oraculis adhi-

L. IV. n. 1.

bet, utpote argumento præcipuo, quo

2. 3.

populi in antiquis superstitionibus reti-

nebantur. Hæc igitur, & omne divina-

L. V.

tionis genus rationibus, quas a Philoso-

phis Græcis Epicureis, & Peripateticis

mutuabat, oppugnat; speciatim omnia

oracula celeberrima examini subjicit, &

L. VI.

illusiones detegit. Tandem sententiam

Gentilium de fato, cui oracula inniteban-

tur, subvertit, demonstrans, per hanc

opinionem liberum hominis arbitrium

tolli.

Lib. VII.

VII. c. 6. Ad Hebræos deinde transiens, osten-

sit, quam eorum Doctrina sublimior sit

omnibus, quæ aliarum nationum retele-

rat, deliramentis. Hebræos a Judæis di-

stinguit ex eo, quod Judæi sint populus

specialis, Legi Mosaicæ, omnibus Cære-

moniis, & laboriosis observantiis subje-

ctus, econtra Hebræi, id est, Fideles, qui

ab initio mundi usque ad Moysen vixe-

runt, solius naturæ Legem, & rationis

lumen omnibus populis commune se-

quantur; sanctissimæ istorum erant in

moralibus regulæ, Doctrina principaliter

consistebat in agnitione unius Dei, Crea-

toris hujus mundi, quem sua Providen-

tia, & Verbo suo, seu Sapientia subsisten-

te, per quam omnia fecit, gubernat;

credebant dari bonos, & malos Spiritus,

illos

illos Dei Imperio obsequentissimos, istos Sæculum IV.
Rebelles; hominem duabus partibus con- A. C. 313.
sistere, corpore terrestri, & anima im-
mortali.

Tum de Lege Moysis differit, quæ *Lib. VIII.*
Judæis, id est, illi nationi particulari, Ju-
dæam inhabitanti, data est; Hujus Legis
præstantiam ex testimoniis Philonis, Jo-
sephi, & alterius celebris cuiusdam Ju-
dæi, nomine Aristobuli probat. Osten-
dit, Judæos, & eorum Historiam Græ-
cis non fuisse ignotam, citatque Aucto-
rum Græcorum textus, qui de Judæis lo-
quuntur. Ex propria Gentilium con- *Lib. IX.*
fessione probat, eos omnes artes, litteras, *Lib. X.*
& scientias ab hominibus, quos Barbaros
nominabant, & specialiter ab Hebrais ac-
cepisse. Moysen, & Prophetas Scripto-
ribus Græcis antiquiores esse, ex iis, quæ
hac de re Africanus, Tatianus, & Clemens
Alexandrinus scripserant, demonstrat.
Ut magis magisque ex ratione confirmet,
quam sapienter Hebræorum Traditiones
Græcorum fabulis anteposuerimus, osten-
dit, celeberrimorum Philosophorum opi-
niones Hebræorum Doctrinæ fuisse con- *L. XI. XII.*
formes, a Platone Philosophorum Prin- *Lib. XIII.*
cipe initium ducens; imo Platonis au- *Lib. XIV.*
toritate utitur, ut fabulosæ Poetarum
Theologiae impietatem explodat, & ve-
ritatem defendendi necessitatem etiam
cum periculo vitæ stabiliat. Quod atti-
net

Sæculum IV. net ad Philosophos, quorum opiniones,
A. C. 313. & nostræ Doctrinæ discrepant, monstrat,

quam parum inter se ipsos consentiant,
uniusque per alium oppugnat. Singu-

Lib. XV. Iari studio Aristotelem refellit, tanquam
periculosissimum; & Physicæ, totiusque
Philosophiæ inanitatem aperit, quam
Christiani, non quod eam ignorarent, sed
prudentius contemnerent, rejecerunt.
Talis est quindecim librorum de Præpa-
ratione Evangelica ordinatio.

§. V.

Demonstratio Evangelica.

Demonstratio adversus Judæos maxi-
me dirigitur, qua evincit, Christianos
prudenter ab eorum vivendi ratio-
ne recessisse, quamvis Hebræorum Reli-
gionem recepissent. *Hoc opus in vi-*
ginti libros dividebatur, quorum media
tantum pars ad nos pervenit, reliqui de-
siderantur. In libro primo docet, Le-
gem Mosaicam uni tantum populo con-
venire, certam Regionem habitanti, cui
in uno tantum templo sacrificare licebat,
præcepto enim ejusmodi omnes natio-
nes, quamvis voluissent, obedire non po-
tuisse, interim, sicut Eusebius ulterius
probat, ex ipsis Judæorum libris omnes
orbis nationes invitantur ad novum fœ-
dus, nempe Evangelium, quod solam Le-
gem